

teresse, der er ved at arbejde sammen med særlig Kræfter, falder derved noget bort; Pengeinteressen ved Præmieuddelingen og derigennem — jeg indbrømmer det gjerne — Interessen for Hesteavlens Fremme bliver vel forhøjet; men jeg troer, at man ved efter Udkastet at anvende et for stort Beløb udelukkende til Hestekuer i større Distrikter vil svække Landboforeningerne, der maae betragtes som Bærere af Landboforholdenes Udvikling. Det, at Amtsraadet, efter § 4, vælger to Mænd, forekommer mig ogsaa at være en Henvisning eller Afledning fra Landboforeningernes Virksomhed. Det kan vist meget godt omordnes saaledes, at Landboforeningerne gjorde Forslag om forskellige Mænd, blandt hvilke Amtsraadet da kunde vælge; men ogsaa i denne Henseende synes jeg, at directe Medvirkning fra Landboforeningerne maatte anses som særdeles ønskelig. Efter hvad jeg har tilladt mig at bemærke, skjønner jeg ikke rettere, end at det vil være ønskelig, at der anvendes mindst 7,600 og helst 10,000 Rb. til Præmieuddeling for Heste og Dvæg igennem Landboforeningerne, og at Resten af den i Udkastet foreslaaede Sum 7,600 Rb. anvendes udelukkende til Hesteavlens Fremme. Det vil allerede blive bethdelige Summer for de enkelte Amter; men for de 35 Landboforeninger vil det ikke blive bethdeligt, men dog bethdeligt nok for at holde dem vedlige. Derhos vil det være saare ønskelig, at Stutmesteren eller den Mand, som Regjeringen vil sætte til at kontrollere Dyrskuerne, kunde tillægges en Stemme. Det, at en Mand sendes til Landboforeningerne fra Regjeringens Side for at besigtige Dvæget, har ikke stort at sige. Jeg troer, at man maa gaae ud fra, at denne Mand vil have en særdeles Rundskab og Indsigt i disse Retninger og derfor kunde medvirke eenfaldige Anskuelser fra de enkelte Foreningers Side; men jeg troer, at for at virke med Lyst, maa han være medbeelagtig i Beslutningerne om, hvilke Dyr der fortjene Præmier. Disse Endringer, som jeg nu har tilladt mig at paapege, kan jeg ikke skjønne rettere end sigte til at opretholde Landboforeningerne som Bærere af Landbovirksomheden, hvorfor der er Hensidtgjæringer, og derfor styrke Samsundsviklingen, der er overmaade vigtig, men som ikke

kan komme tilveie, naar man indordner saa store Distrikter, at Folk efter vore Forhold ikke kunne komme til at samvirke. Jeg skal blot tillade mig, forsaavidt der er Tale om amtsviis Uddeling, endnu at fremhæve den Modsetning, der finder Sted mellem Best- og Distykten, at det vilde være ønskelig at bevare og søge udviklet de Giendommeligheder, som efter Forholdenes Natur have deres Berettigelse.

Nørgaard: I denne Lovs § 1 er der stillet i Udsigt en Sum til landøconomiske Foreninger af 3600 Rb. til Uddeling af Præmier for de bedste Tillægsdyr af Dvæg, Faar og Svin samt for Dvægl, en Sum, der forekommer mig at være meget lille til et saa vigtigt Omgang med som det nævnte. Ved denne Leilighed kan jeg ikke undlade at henlede Opmærksomheden paa, at idet man her i § 1 har nævnt Dvæg, Faar og Svin samt Dvægl, er det utægtelig vigtige Punkter; men det forekommer mig dog, at der var endnu et Punkt, det kunde være omtrent ligesaa vigtigt at fremme ved Opmuntring af Præmier, og det er nemlig Træplantningen. Eftersom Tilstanden nu er, og eftersom Prisen paa Udebrændsel i de senere Aar er steget til en saadan Høide, som Tilfældet er mange Steder i Sjælland, saa troer jeg, at det er en Gjenstand, hvorpaa man bør have Opmærksomheden henvendt ligesaa vel som paa de øvrige i Paragraphen omtalte. Hvad § 3 angaaer, er jeg fuldkommen enig med den foregaaende Tale i, at det er en ikke ringe Sum, der er foreslaaet alene til Præmier for Heste. Det forekommer mig, at det var heldigere, om denne Sum blev deelt, saa at der blev noget Mindre for Heste og noget Mere for Dvæg-avl, thi navnlig i Sjælland spiller Dvægavlen en væsentlig Rolle og bliver der betragtet idetmindste mange Steder som Hovedsagen. Hvad angaaer den Commission, som er omtalt i § 4, da forekommer det mig mindre heldigt, at de to af Commissionens Medlemmer skulle vælges af Amtsraadet. Det forekommer mig, at de landøconomiske Foreninger burde have større Indflydelse paa disse Valg end Amtsraadet, da Amtsraadet er en Institution, ved hvis Sammenlægning man slet ikke har taget noget Hensyn til, hvorvidt Medlemmerne vare kyndige